

Innsikt i antidopingkunnskap blant apotekfarmasøyter i Norge: bruk av simulert pasient

Sofie Christensen¹, Fredrik Laurtizen¹, Ingunn Björnsdottir², Astrid Gjelstad^{1,2}

¹Antidoping Norge

² Farmasøytisk institutt, Universitet i Oslo

Innledning

Apotekfarmasøyter har en sentral rolle i helsevesenet ved å gi råd om legemidler. Omtrent 13 % av legemidlene i Felleskatalogen inneholder stoffer som er forbudt i henhold til World Anti-Doping Agency (WADA) sin dopingliste. Dette inkluderer legemidler som insulin, beta-2-agonister, diuretika, enkelte smertestillende og glukokortikoider. Det er derfor viktig at farmasøyter kan veilede idrettsutøvere om riktig legemiddelbruk i henhold til antidopingregelverket. Internasjonale studier viser at det er en kunnskapsmangel blant farmasistudenter og farmasøyter når det gjelder dette, noe som fremhever behovet for bedre utdanning og opplæring i antidoping for å gi omfattende råd til idrettsutøvere.

Hensikt

Hensikten med denne studien var å kartlegge kunnskapsnivået blant norske apotekfarmasøyter om antidopingreglementet og deres evne til å gi råd til idrettsutøvere om bruk av legemidler som inneholder forbudte stoffer.

Metode

Studien benyttet seg av simulert pasient-metodikk. Den simulerte pasienten utga seg for å være håndballspiller i eliteserien, og som brukte Ventoline til inhalasjon. Det ble gjennomført interaksjoner med 296 apotekfarmasøyter. Data ble samlet via telefonsamtaler og systematisk dokumentert. Resultatene ble analysert i Statistical Package for the Social Sciences (SPSS).

Resultater

Totalt ble 296 interaksjoner med farmasøyter over telefon registrert som resultat. 46.6 % (n=138) av farmasøytene identifiserte at virkestoffet i Ventoline (salbutamol) står på WADAs forbudsliste. Av disse ga 19.3 % tilfredsstillende antidopingveiledning. Når de samme farmasøytene kommuniserte med den simulerte pasienten, ga 31.9 % råd på en tilfredsstillende måte til pasienten. Den simulerte pasienten ble henvist videre til en spesialist eller lege for å få svar på spørsmålet av 23.4% av farmasøytene.

Konklusjon

Studien avdekker en kunnskapsmangel blant norske apotekfarmasøyter om antidopingregler, hvor under 50 % kunne identifisere legemidler som inneholdt stoffer på WADAs forbudsliste. Få farmasøyter var i stand til å gi detaljert antidopingveiledning, noe som understreker behovet for forbedret utdanning og opplæring for å sikre at farmasøyter kan gi omfattende antidopingråd.